

Sporten & Bewegen 2013-2017

Inhoud

Inhoud.....	2	Buitensportverenigingen	9
1. Inleiding	1	5. Beheer en onderhoud op afstand	12
Aanleiding.....	1	Op afstand van de gemeente.....	12
Leeswijzer	1	Mogelijkheden	12
Integraliteit.....	1		
2. Visie op sport en bewegen.....	2		
Onze visie.....	2		
De spelers en hun verantwoordelijkheden.....	2		
Doelstelling.....	3		
3. Sportstimulering en -facilitering.....	4		
Breedtesport	4		
Sportfondsen Sport Servicepunt: uitvoerder van beleid	4		
Doelgroepen die extra stimulering behoeven	5		
Sportfondsen Sport Servicepunt als spin in het web	6		
Verenigingsondersteuning.....	7		
Nieuwe financiële impulsen.....	7		
4. Naar een gelijkwaardiger behandeling van de sportverenigingen	8		
Geen vergelijk binnensport met buitensport	8		
Binnensportverenigingen	8		

1. Inleiding

Voor u ligt de beleidsnota *Sporten & Bewegen 2013-2017* van de gemeente Leiderdorp. Een nota die tot doel heeft de richting van het sport- en beweegbeleid voor de komende jaren te verwoorden.

In brede zin, en daarmee ook op het gebied van sporten en bewegen, bezinnen wij ons op de vraag waar de kerntaken van de overheid liggen en welke (welzijns)voorzieningen tot die kerntaken behoren. Niet alleen vanwege de noodzaak te bezuinigen op de overheidsuitgaven, maar net zo goed omdat wij geloven in een zo klein mogelijke overheid en de eigen kracht van burgers. De gemeente is hierbij regisseur.

Aanleiding

In het eerste kwartaal van 2011 stelden wij de sportnotitie *De tussenstand* op. De sportnotitie geeft de voortgang weer op de in de vigerende nota *Hoofdpijnen Leiderdorps sportbeleid 2008-2012* genoemde doelen en activiteiten en bevat veel feitelijke informatie over onder meer (de omvang van) de financiële relaties tussen de gemeente en de sportverenigingen. Voorts schetst de sportnotitie een aantal ontwikkelingen en trends.

De sportnotitie maakt duidelijk dat een visie op sportbeleid en een actueel kader, aan de hand waarvan nieuwe keuzes kunnen worden gemaakt, ontbreekt. Dit – en het aflopen van de vigerende hoofdpijnennota sport – vormt aanleiding om een sportnota te ontwikkelen die moet leiden tot structureel beleid op het gebied van

sporten en bewegen. Om op toekomstige vragen antwoord te kunnen bieden moet aan sportbeleid een heldere visie ten grondslag liggen.

Leeswijzer

De nota is opgedeeld in een aantal hoofdstukken. In hoofdstuk 2 beschrijven wij de gemeentelijke visie op sport en bewegen en wat wij als onze verantwoordelijkheid zien. In het verlengde hiervan herontdekken wij de eigen verantwoordelijkheid van burgers en sport- en beweegaanbieders. We formuleren drie doelstellingen aan de hand waarvan we het sportbeleid verder uitwerken. Hoofdstuk 3 gaat over sportstimulering en –ondersteuning. In hoofdstuk 4 houden wij de historisch gegroeide verschillen tussen verenigingen in gehanteerde tarieven en toegekende bijdragen tegen het licht en geven wij aan hoe wij deze verschillen recht zetten, waarbij we oog hebben voor de mogelijke nadelige consequenties voor betrokken partijen. In hoofdstuk 5 beschrijven wij waarom wij het beheer en het onderhoud van sportvelden op afstand van de gemeente zetten en welke mogelijkheden we daartoe zien. In de bijlage vertalen wij de sportnota naar SMART-doelen en activiteiten.

Integraliteit

Sportbeleid heeft een relatie met andere beleidsvelden. Denk hierbij niet alleen aan jeugdbeleid, lokaal gezondheidsbeleid en de Wet maatschappelijke ondersteuning, maar ook aan accommodatiebeleid, grondbeleid en subsidiebeleid. De nota is integraal opgesteld, waar een verbinding is met een andere beleidsnota wordt deze benoemd.

2. Visie op sport en bewegen

In dit hoofdstuk beschrijven wij de gemeentelijke visie op sporten en bewegen. Sport kan zowel een *doel* – je sport, omdat je het leuk vindt – als een *middel* zijn – door middel van sporten en bewegen kunnen doelstellingen op andere beleidsterreinen worden gerealiseerd. Afhankelijk van hoe je er naar kijkt, verschilt de taak die de gemeente heeft bij het sport- en beweegbeleid. Na beschrijving van onze visie gaan wij nader in op de verantwoordelijkheidsverdeling van de bij sporten en bewegen betrokken spelers. Wij sluiten dit hoofdstuk af met het formuleren van doelstellingen: dat wat we met het voorliggende sportbeleid nastreven.

Onze visie

Veel mensen sporten omdat ze het leuk vinden. Het geeft plezier en ontspanning. Anderen sporten omdat ze fit willen zijn en weer anderen doen het voor de sociale contacten en de gezelligheid die het sporten met zich meebrengt. Zo gezien is sport een doel op zichzelf.

Al jaren is er echter groeiende aandacht voor de inzet van sport als middel. Sporten en bewegen dragen bij tot de preventie van talrijke ziekten. Zo verlaagt regelmatige lichamelijke activiteit direct het risico op hartziekten, diabetes en depressie.¹ Naast de preventie van allerlei

¹ Wendel-Vos, G.C.W. (RIVM), Wat zijn de mogelijke gezondheidsgevolgen van lichamelijke (in)activiteit? In: Volksgezondheid Toekomst Verkenning, Nationaal Kompas Volksgezondheid, Bilthoven: RIVM, versie 4.8, 14 juni 2012

ziekten en ongemak geeft een actieve leefstijl meer energie en zelfvertrouwen, wat weer een positieve invloed heeft op de geestelijke gezondheid. En niet alleen heeft voldoende lichaamsbeweging gunstige effecten op de volksgezondheid, vanwege haar socialiserende werking² kan aan sport ook een integrerende en emanciperende functie worden toegekend.³

Onze visie op sporten en bewegen formuleren wij als volgt:

Sporten staat niet alleen op zichzelf, maar is meer dan dat. Sporten én bewegen dragen in positieve zin bij aan fysieke en psychische gezondheid, zelfontplooiing, zelfredzaamheid en aan sociale cohesie. Sporten en bewegen zijn daarmee van groot belang voor de Leiderdorpse samenleving.

De spelers en hun verantwoordelijkheden

Bij het vormgeven en uitvoeren van het sport- en beweegbeleid zijn verschillende spelers, ieder vanuit zijn of haar eigen verantwoordelijkheid, betrokken: sporters, sport- en beweeg-aanbieders en gemeente.

De gemeente ziet de verantwoordelijkheidsverdeling bij sporten- en bewegen als een drietrapsraket.
--

² Hiermee wordt de bijdrage bedoeld die sport heeft op de ontwikkeling van beoefenaars waarin zij de vaardigheden, normen en waarden leren kennen die hen in staat stellen om op volwaardige wijze te functioneren in de sociale verbanden waarvan zij deel uitmaken.

³ De Knop, P. & De Bosscher, V., De organisatie van de sport in Vlaanderen – Herzien editie, Uitgeverij VUBPRESS, 2010, pag. 27-29

Op de eerste plaats is (voldoende) sporten en bewegen een verantwoordelijkheid van het individu. Mensen beslissen zelf over hun leefstijl. Daar gaan wij niet over. Het is onze overtuiging dat de overheid mensen zo min mogelijk moet voorschrijven wat mensen wel of niet mogen. Mensen maken zelf keuzes.

Sport- en beweegaanbieders zijn vervolgens verantwoordelijk voor sport- en beweegaanbod. Ook daarover gaan wij niet. Als er behoefte is aan een bepaalde sport, dan regelt de markt dat. Wij zien – zeker als we sporten en bewegen beschouwen als zinvolle vrijetijdsbesteding (recreatie) ofwel als *doel* – het initiëren en organiseren van sporten en bewegen niet als gemeentetaak. De gemeente neemt geen taken op zich, die door particuliere organisaties kunnen worden opgepakt.

Op de derde plaats komt de gemeente in beeld. Onze rol is een aanvullende. Wij stimuleren en faciliteren. Om kort te gaan:

Mensen zijn zelf verantwoordelijk voor het daadwerkelijk sporten en bewegen, sport- en beweegaanbieders verzorgen de infrastructuur en de gemeente stimuleert en faciliteert.

In het volgende hoofdstuk beschrijven hoe wij onze stimulerende en faciliterende rol de komende jaren invullen. Eerst formuleren we onze doelstellingen op het gebied van sporten en bewegen. Met andere woorden: wat willen we met het sportbeleid de komende jaren bereiken?

Doelstelling

Met het sportbeleid streven we drie doelen na. Elke doelstelling vormt een hoofdstuk in deze nota.

1. Wij stimuleren onze inwoners blijvend te gaan sporten en bewegen (hoofdstuk 3)
2. Historisch gegroeide verschillen in bijdrage-toekenning en tarifiering zetten wij recht (hoofdstuk 4)
3. Het beheer en onderhoud zetten wij op afstand (hoofdstuk 5)

3. Sportstimulering en –facilitering

Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven, is voldoende sporten en bewegen een verantwoordelijkheid van het individu. Tegelijkertijd willen wij onze inwoners echter stimuleren om blijvend te gaan sporten en bewegen. Hoe wij dat doen beschrijven we in dit hoofdstuk.

Breedtesport

Sport is een breed begrip. Sport kan bedreven worden in georganiseerd of ongeorganiseerd verband. Het kan een recreatieve functie hebben, maar ook competitief worden beoefend. Sporten en bewegen kunnen gericht zijn op breedtesport, maar ook op topsport.

Wij kiezen nadrukkelijk voor het stimuleren van breedtesport en niet van top- en beroepssport. Het is van belang dat mensen sporten en bewegen, omdat zij dat leuk vinden of omdat zij mede hierdoor een bepaald (fysiek en/of mentaal) welzijn behalen en behouden. Het gaat ons niet om het niveau van de sport- en bewegingsactiviteiten. Wij zijn trots op verrichtingen van sporters op alle niveaus.

De gemeente kiest nadrukkelijk voor breedtesport.

Sportfondsen Sport Servicepunt: uitvoerder van beleid

Sportfondsen Sport Servicepunt is de belangrijkste uitvoerder van het gemeentelijk (breedte)sportbeleid. Het is in het kader van de

breedtesportimpuls in 2005 opgericht als Stichting Servicepunt Sport en Bewegen. Per 1 januari 2012 is het Servicepunt geïntegreerd in Sportfondsen Leiderdorp. Het Servicepunt vaart sindsdien onder de vlag van Sportfondsen Leiderdorp; het vormt daarbinnen een eigen afdeling.

Sportfondsen Sport Servicepunt denkt actief mee over en geeft uitvoering aan het gemeentelijk sportbeleid

Het Sportfondsen Sport Servicepunt (hierna SSS) heeft tot doel het stimuleren van sporten en bewegen en het ondersteunen van clubs en verenigingen (het versterken van de sportinfrastructuur). Het SSS organiseert daartoe diverse activiteiten en projecten. Wij noemen er hier enkele.

De sportgids

Het SSS heeft het sport- en beweegaanbod in de gemeente in kaart. Wat is er allemaal? En waar zit dat precies? Eind 2012 brengt het SSS een nieuwe sportgids uit waarin alle sport- en beweegmogelijkheden staan die er in Leiderdorp (en Zoeterwoude) zijn.

Het Sportfondsen Sport Servicepunt brengt het sport- en beweegaanbod in beeld

Het huidige sport- en beweegaanbod in onze gemeente floreert. Mensen met uiteenlopende wensen en behoeften kunnen er terecht. Het aanbod is afwisselend en varieert van sportaanbod in de sportsector (sportverenigingen) tot aan beweegaanbod in de welzijnssector (Sociaal Cultureel werk en Stichting Pluspunt). Daarnaast kunnen mensen

besluiten om in ongeorganiseerd verband iets aan sporten en bewegen te doen.

Sportkennismakingscursussen

De meeste mensen weten welke sporten ze leuk vinden en welke ze willen beoefenen. Voor mensen (zowel kinderen als volwassenen) die zich nog willen oriënteren, maar al wel weten dat zij in georganiseerd verband willen sporten of bewegen biedt het SSS in samenwerking met diverse organisaties en sportverenigingen zogenaamde sportkennismakingscursussen aan.

Het Sportfonds Sport Servicepunt brengt jaarlijks een sportkennismakingsboekje uit en biedt cursussen aan

Facilitering van sporters in ongeorganiseerd verband

Lang niet iedereen wil echter in georganiseerd verband sporten. Als gevolg van individualisering is het sportgedrag de laatste jaren sterk veranderd. Er is groeiende belangstelling voor ongeorganiseerde sport en commerciële sporten (zoals fitness). Wandelen, hardlopen, skeeleren, fietsen en zwemmen worden steeds populairder. Mensen willen zelf het tijdstip waarop zij sporten en de duur ervan bepalen. Bij traditionele sportverenigingen – die doorgaans tijdgebonden zijn – kan dat niet.

Ongeorganiseerde sporters maken veel gebruik van de openbare ruimte. Om hen te faciliteren om voldoende te bewegen onderhouden wij de openbare ruimte goed. Over het algemeen wordt deze als ruim voldoende tot zelfs goed beoordeeld. Leiderdorp heeft mooie polders waar wandelaars, joggers en fietsers gemakkelijk in kunnen trekken. Het zwembad *De Does* is net gerenoveerd en ziet er weer als nieuw uit.

De gemeente ziet er op toe dat de openbare ruimte goed wordt onderhouden zodat ongeorganiseerde sporters veilig kunnen sporten.

Doelgroepen die extra stimulering behoeven

Veel mensen sporten en bewegen uit zichzelf, anderen hebben extra stimulering nodig.

De gemeente ziet er op toe dat er mogelijkheden zijn voor kwetsbare doelgroepen om te kunnen sporten en bewegen

Het SSS organiseert en coördineert activiteiten voor jeugdigen en jongeren, vrouwen en senioren. De gemeente besteedt extra aandacht mensen met een beperking en minima. Een korte toelichting.

Jeugdigen en jongeren

Het SSS stelt jaarlijks een schoolsportkalender op waarin alle *schoolsporttoernooien* staan die door de verschillende sportverenigingen worden georganiseerd. Het SSS coördineert, de verenigingen zijn verantwoordelijk voor de organisatie. Daarnaast organiseert het SSS in samenwerking met het ROC Sport en Bewegen twee *sportdagen* voor de Leiderdorpse basisscholen. En in samenwerking met lokale partners start het SSS met een nieuw (anti-obesitas)sportproject: *Vet Gaaf*. Dit project richt zich op een gezonde leefstijl bij jongeren in de leeftijd van 12-16 jaar.

Vrouwen

Het programma *Vrouw Vitaal* is een cursus voor vrouwen die gedurende acht weken minimaal twee keer per week met elkaar gaan sporten en vier leefstijlworkshops (Gezond koken, Nooit meer op dieet, Mooi! en zo meer) volgen.

✚ Senioren

Stichting Pluspunt ontvangt subsidie om onder meer activiteiten te organiseren voor ouderen. Het SSS organiseert samen met Pluspunt elk kwartaal een *seniorenspordag* met een steeds wisselend thema. Het biedt senioren de mogelijkheid tot (hernieuwde) kennismaking met verschillende vormen van sporten en bewegen.

✚ Mensen met een beperking

Stichting Jespa Sportinstuif voor Gehandicapten ontvangt een subsidie om de kosten te dekken voor het gebruik van de ontmoetingsruimte en sporthal in buurtcentrum *Het zijlkwartier*. De tuin van natuurspeeltuin *De dwarstuin* wordt aangepast ten behoeve van kinderen met een beperking (kinderen die rolstoel gebonden zijn en kinderen die een visuele beperking hebben).

✚ Minima

Niet alle inwoners kunnen een lidmaatschap, de aanschaf van verplichte teamkleding of de benodigde sportattributen bekostigen. Voor inwoners met een minimuminkomen tot 110% van het minimumloon (en een beperkt) vermogen en hun minderjarige kinderen bestaat er daarom de declaratieregeling. Per kalenderjaar kunnen zij maximaal € 210 declareren. De kosten die gedeclareerd kunnen worden moeten binnen het kader 'maatschappelijke participatie' vallen. Het SSS wijst mensen op het bestaan van deze regeling in de sportgids en het sportkennismakingsboekje.

Daarnaast is er de regeling bijdrage zwemabonnement die inhoudt dat alle personen met een minimuminkomen tot 110% van het minimumloon en hun minderjarige kinderen voor de aanschaf van een

seizoensabonnement (van 1 mei tot 1 september) bijzondere bijstand krijgen. De eigen bijdrage per gezin is € 15,-.

Sportfondsen Sport Servicepunt als spin in het web

Welzijnsorganisaties zoals Stichting Pluspunt en het Sociaal Cultureel werk (SCw) ontvangen subsidies om sport- en beweegactiviteiten te organiseren. Het doel daarvan is om mensen in bewegen te laten komen en blijven. Het SSS is hier jaren geleden speciaal voor ingericht. Het heeft overzicht van alle sport- en beweegactiviteiten in het dorp en neemt een centrale positie in.

Het Sportfondsen Sport Servicepunt coördineert alle sport- en beweegactiviteiten in het dorp en verstrekt subsidies voor sport- en beweegactiviteiten

Niet langer dienen Pluspunt, SCw en andere welzijnsorganisaties die sport- en beweegactiviteiten (willen) organiseren een subsidie-aanvraag in bij de gemeente, maar bij het SSS. De gemeente blijft hierbij eindverantwoordelijk. De ontvangen organisaties hebben een verantwoordingsverplichting naar de gemeente toe. Wij zien er op toe dat de toegekende bijdragen worden besteed aan de doelen waarvoor ze zijn uitgekeerd (de zogenaamde rechtmatigheid).

Het SSS legt gemakkelijk dwarsverbanden met andere beleidssectoren (zoals het jeugdbeleid en Wmo-beleid) en maatschappelijke organisaties die op betreffende beleidsterrein actief zijn.

Verenigingsondersteuning

Het ondersteunen van sportverenigingen is er op gericht verenigingen sterker en zelfstandiger te maken, zodat zij op termijn aan hun nieuwe verantwoordelijkheid kunnen voldoen (zie ook hoofdstuk 2 en 4). Het SSS biedt daarom ook verenigingsondersteuning. Het helpt sportverenigingen bij fondsenwerving, het werven van vrijwilligers, ledenwerving- en behoud, accommodatie en sponsoring.

Het Sportfondsen Sport Servicepunt biedt verenigingsondersteuning: het adviseert en begeleidt sportverenigingen in Leiderdorp

Het is lastig om vrijwilligers te werven en te behouden. Het SSS organiseert daartoe de *Maand van de Sportvrijwilliger*. Ook de gemeente ondersteunt sportverenigingen hierbij. In het kader van het vrijwilligersbeleid koopt de gemeente diverse diensten in bij iDoe. iDoe is een laagdrempelige en overkoepelende organisatie die veel ervaring en kennis heeft van diverse producten en diensten binnen het vrijwilligerswerk. Zo heeft iDOE een digitale vacaturebank die kan worden ontsloten voor Leiderdorp. Ook is er reeds een breed aanbod aan cursussen ontwikkeld en heeft iDOE ervaring in het bieden van informatie en advies aan vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.

De gemeente ondersteunt verenigingen bij het professionaliseren

De ondersteuning die wij sportverenigingen bieden is er op gericht verenigingen te versterken. Het kan ondersteuning zijn op het gebied van organisatie en management van de vereniging, hulp bij bestemmingsplannen, financiën en zo voorts. Met verenigingen stemmen

wij af waar zij behoefte aan hebben. In het garantstellingen-beleid hebben wij geregeld hoe wij met verzoeken om garant te staan omgaan.

Nieuwe financiële impulsen

Wij gaan actief op zoek naar sport- en beweegsubsidies. Verenigingen, Sportfondsen Leiderdorp en andere bij het sport- en beweegbeleid betrokken partijen worden gevraagd ons op de hoogte te brengen indien zij interessante subsidieregelingen onder ogen krijgen.

In het voorjaar hebben we een aanvraag ingediend voor de buurtsportcoach. Onze aanvraag is gehonoreerd. Cofinanciering is echter een vereiste. De gemeente hoeft de cofinanciering niet zelf bij te passen, maar mag die ook 'in de markt' vinden. In het najaar voeren we een haalbaarheidsonderzoek uit. Als het niet lukt om de cofinanciering te organiseren, wordt de subsidie beëindigd. We hoeven de ontvangen subsidie over 2012 echter niet terug te betalen.

4. Naar een gelijkwaardiger behandeling van de sportverenigingen

In de ideale situatie houden sport- en beweegaanbieders hun eigen broek op en is er geen financiële relatie met de gemeente. De praktijk laat ons echter anders zien. De afgelopen jaren hebben wij – zowel direct als indirect – financiële bijdragen toegekend aan sport- en beweegaanbieders voor onderhoud en beheer en het compenseren van huur en erfpacht. Bovendien bestaan er tussen de verenigingen onderling grote verschillen in gehanteerde tarieven en toegekende bijdragen. In dit hoofdstuk houden wij de bijdragetoekenningen tegen het licht en geven wij aan hoe wij historisch gegroeide verschillen zoveel als mogelijk recht zetten, rekening houdend met mogelijke nadelige consequenties voor betrokken partijen.

Geen vergelijk binnensport met buitensport

Het uitgangspunt is dat sportaanbieders volledig op eigen benen moeten staan. De meesten kunnen dat, een aantal kan dat niet. Of sportverenigingen voldoende mogelijkheden hebben om extra inkomsten te genereren is van doorslaggevend belang hierbij.

De gemeente maakt een onderscheid tussen binnensportverenigingen enerzijds en buitensportverenigingen anderzijds

Binnensportverenigingen maken gebruik van gemeentelijke sportaccommodaties, terwijl buitensportverenigingen over een eigen accommodatie beschikken. Binnensportverenigingen hebben daardoor

minder mogelijkheden om extra inkomsten te generen dan buitensportverenigingen. Buitensportverenigingen hebben inkomsten uit de omzet van de kantine, reclamemogelijkheden langs de velden, een eigen vergader-, activiteiten- en feestruimte en de mogelijkheid tot verhuur van hun kantine. Binnensportverenigingen die gebruik maken van een gemeentelijke sportaccommodaties hebben die mogelijkheden niet.

Binnensportverenigingen

De gemeentelijke binnensportaccommodaties worden geëxploiteerd en beheerd door Sportfondsen Leiderdorp (SFL). Met SFL is voor de periode 2011-2015 een exploitatieovereenkomst gesloten waarin is vastgelegd hoe wij de in het Binnensport Ondersteuning Leiderdorp (BOL) georganiseerde verenigingen – Leython DC, BVL en Spotvogels – ondersteunen. Dit is staand beleid.

Bij de Leiderdorpse binnensportverenigingen wordt een maatschappelijk tarief in rekening gebracht voor de huur van gemeentelijke binnensportaccommodaties.

De binnensportverenigingen, maar ook buitensport-verenigingen met een binnenseizoen, maken gebruik van de gemeentelijke accommodaties. In beginsel worden commerciële tarieven in rekening gebracht voor het gebruik van de accommodaties. Voor de Leiderdorpse binnensportverenigingen die gebruik maken van sporthal annex zwembad *De Does* en sporthal *De Bloemerd* hanteren wij een echter maatschappelijk tarief.

Het beheer van de reclame-uitingen in sporthal *De Bloemer* ligt gedurende de looptijd van de exploitatieovereenkomst in handen van het BOL. De uit dit beheer voortvloeiende inkomsten komen ten goede aan deze binnensportverenigingen. De in het BOL georganiseerde verenigingen krijgen voorts een collectiviteitskorting op de huur van de sporthallen

Met de verhuizing van sporthal *Op Dreef* naar *De Bloemer* aan het begin van deze eeuw tot en met 2006 hebben de binnensportverenigingen Leython DC, BVL en Spotvogels een compensatie gekregen voor het missen van inkomsten uit de kantine. Volgens de evaluatie van de compensatieregeling in 2005 is op basis van gegevens van het NOC*NSF de conclusie getrokken dat de verenigingen die deze compensatie van de gemeente ontvingen, zonder gemeentelijke bijdrage niet zouden kunnen blijven voortbestaan. Na het aflopen van de compensatieregeling bleek dan ook dat verschillende binnensportverenigingen financiële problemen (blijven) ondervinden. Om de financiële problemen het hoofd te bieden is afgesproken dat de BOL-verenigingen het beheer van de reclame-uitingen in handen krijgen en een collectiviteitskorting op de huur van de sporthallen ontvangen.

Buitensportverenigingen

De gemeente verhuurt momenteel sportvelden aan de volgende buitensportverenigingen: L.S.C. Alecto, Centrale Organisatie van Voetbal Scheidsrechters (COVS) Club de Pétanque De Boulende Stier, v.v. RCL, Schaats- en skeelercentrum Weteringenpark (Stichting SSCW) en S.V. Velocitas.

De gemeente wil dat alle kosten voor de exploitatie en het onderhoud – en op termijn ook de vervanging – van de gemeentelijke sportvelden in zijn geheel gedekt worden door de opbrengsten uit verhuur

In de huidige situatie is het zo dat de velden eigendom zijn van de gemeente. Bij de Bloemerverenigingen – Alecto, RCL en Velocitas – is de gemeente nu nog verantwoordelijk voor het onderhoud en de vervanging van de velden. Per vereniging zijn hier verschillende afspraken over gemaakt. Onder andere als gevolg van deze verschillende afspraken, maar ook vanwege de verschillen in sportvelden (natuur- of kunstgras), de hoeveelheid velden, de intensiteit van het gebruik ervan en zo meer verschillen de totale kosten voor onderhoud en vervanging die de gemeente heeft per vereniging substantieel van elkaar. Dat is historisch zo gegroeid. Wij willen af van deze historisch gegroeide verschillen en gaan de verenigingen beoordelen op basis van gelijkheid. Het uitgangspunt hierbij is kostendekkendheid.

In de huidige situatie worden verenigingen onvoldoende geprikkeld prudent en efficiënt met hun accommodatie om te gaan. Zij zien hier immers niets voor terug, waardoor de economische impuls ontbreekt. Door verenigingen directer verantwoordelijk te maken voor de kosten van het beheer, onderhoud en op termijn ook vervanging zijn zij er gebaat bij deze kosten zoveel mogelijk te beperken, zonder al te veel afbreuk te doen aan de kwaliteit van de velden.

Stip aan de horizon

Wij beseffen dat het een kwestie van lange adem is en knippen de overheveling van verantwoordelijkheden daarom in twee delen. Het

eerste deel beslaat de looptijd van deze nota (2013-2017) en betreft de verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van de velden.

Uiterlijk in 2017 betalen de verenigingen een huurtarief dat alle kosten voor de exploitatie en het onderhoud dekt.

Het tweede deel biedt een doorkijk naar 2021. In deze periode dragen we de verantwoordelijkheid voor vervanging van de velden over. We focussen nu op het eerste deel en bouwen tussenstappen in. De verhoging van huurkosten om te komen tot een kostendekkend tarief gaat stapsgewijs.

Stapsgewijs

In 2017 hanteert de gemeente een kostendekkend tarief en berekent zij de gemaakte kosten (exclusief vervangingsinvesteringen) één op één aan de verenigingen door. Wat verenigingen betalen voor het gebruik van de velden en welke onderhoudskosten de gemeente heeft is in de sportnotitie 2011 *De tussenstand* in kaart gebracht. Deze maakt als bijlage onderdeel uit van onderhavige nota.

Naar verwachting kunnen Alecto en Velocitas de verhoging van huurtarieven naar kostendekkend niveau vrij vlot opvangen; voor RCL geldt dat minder. Wij nemen daarom een overgangperiode in acht. Met de verenigingen hebben wij een huurovereenkomsten die zowel qua inhoud als qua looptijd van elkaar verschillen.

Met behulp van maatschappelijke tarieven werkt de gemeente stapsgewijs naar een kostendekkend tarief toe.

Dat zou er zo uit kunnen zien, waarbij we nadrukkelijk opmerken dat de gebruikte cijfers geen enkele relatie vertonen met de verenigingen. Het zijn willekeurige cijfers waarmee we slechts aangeven hoe van het huidige tarief met stappen van 25% toegewerkt kan worden naar een kostendekkend tarief.

Jaar	Tarief	Onderhoudskosten per jaar	Nieuw huurbedrag	Oud huurbedrag	Vershil
2013					
2014	25%	€ 60.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 0
2015	50%	€ 60.000	€ 30.000	€ 25.000	€ 5.000
2016	75%	€ 60.000	€ 45.000	€ 25.000	€ 20.000
2017	100%	€ 60.000	€ 60.000	€ 25.000	€ 45.000

Het jaar 2013 wordt een overgangsjaar. Hierin maken we afspraken met de individuele verenigingen over hoe zij het verschil tussen wat zij nu betalen en in enige jaar gaan betalen opvangen. In bovenstaande tabel betaalt de fictieve vereniging reeds meer dan een maatschappelijk tarief van 25%. Waar dat in werkelijkheid ook het geval is, blijft het bestaande tarief van kracht.

Erfpacht

De clubgebouwen (inclusief kleedkamers) van de buitensportverenigingen zijn eigendom van de clubs.

Vervanging van kleedaccommodatie en clubgebouw komen geheel voor rekening van de sportverenigingen.

De accommodaties staan echter op gemeentelijke grond. In *De tussenstand* is inzichtelijk gemaakt dat de erfpachtcanon die verenigingen betalen als vergoeding voor het gebruik van de gronden aanzienlijk van elkaar verschilt. Er blijkt geen eenduidigheid ten aanzien van in het verleden doorgevoerde verhogingen. Bij een aantal verenigingen is de erfpachtcanon de afgelopen jaren fors verhoogd, terwijl dit bedrag bij een aantal andere verenigingen nauwelijks is gestegen. Hoe wij in de toekomst de erfpachtcanon van de diverse verenigingen harmoniseren werken wij nader uit in het grondbeleid.

5. Beheer en onderhoud op afstand

In hoofdstuk 2 is beschreven dat de rol van de gemeente een aanvullende is: zij stimuleert en faciliteert waar nodig. Het initiatief en de organisatie van sport is geen gemeentetaak. Dat geldt ook voor het beheer en onderhoud van sportvelden. We willen het beheer en onderhoud op afstand van de gemeente plaatsen. In dit hoofdstuk beschrijven wij welke mogelijkheden we zien.

Op afstand van de gemeente

Het beheer en onderhoud van sportvelden is een verantwoordelijkheid van de verenigingen. In het vorige hoofdstuk hebben we beschreven hoe we toewerken naar een door de verenigingen te betalen huurtarief dat alle kosten van het beheer en onderhoud dekt. Daarnaast willen we de taken en werkzaamheden die wij uitvoeren in het kader van beheer en onderhoud op afstand van de gemeente zetten.

De gemeente voert geen taken uit die door particuliere organisaties uitgevoerd kunnen worden

Mogelijkheden

De afgelopen jaren is er met diverse sportverenigingen veelvuldig gesproken over het overdragen van beheer en onderhoud van de sportvelden door middel van het oprichten van een beheerstichting. Deze gesprekken hebben echter tot niets geleid. Alecto heeft een actieve

beheerstichting, Velocitas heeft – zonder financieel voordeel – geen behoefte aan een beheerstichting en met RCL zijn de onderhandelingen stukgelopen.

De gemeente staakt het stimuleren van de oprichting van een beheerstichting en richt zich op alternatieven

De kans bestaat echter dat sportverenigingen – nu zij verantwoordelijk worden voor het beheer en onderhoud – wel meer (gaan) voelen voor een beheerstichting. Sportverenigingen kunnen het onderhoud wellicht goedkoper uitvoeren of tot betere prijs-kwaliteitsverhoudingen komen. In de sportnotitie hebben wij reeds aangegeven dat de kans bestaat dat de betreffende vereniging – op het moment dat groot onderhoud moet worden verricht – bij de gemeente aanklopt voor financiële ondersteuning, omdat de reserveringen daartoe ontoereikend zijn. De keuze voor de gemeente is dan vast te houden aan de afspraken, met wellicht een verwaarloosde accommodatie tot gevolg, of financieel bijspringen.

De gemeente onderzoekt realistische mogelijkheden om beheer en onderhoud bij een bestaand sportbedrijf neer te leggen

Een serieus alternatief van de beheerstichting is het neerleggen van beheer- en onderhoudstaken bij een bestaand sportbedrijf. In dit verband zijn al eerder Sportfondsen Leiderdorp en Sportbedrijf Leiden genoemd. Met Sportbedrijf Leiden is nog niet gesproken. Sportfondsen Leiderdorp heeft aangegeven geen ervaring te hebben met het beheren en exploiteren van buitensportaccommodaties. Sportfondsen Nederland heeft die ervaring wel en kan SFL daarbij adviseren en begeleiden.

